

2018/0349(NLE)

8.11.2018

***

SUOSITUSLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välisen kestävästä kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen, sen täytäntöönpanopöytäkirjan sekä mainittuun sopimukseen liitetyn kirjeenvaihdon tekemisestä
(COM(2018)0678 – C8-0000/2018 – 2018/0349(NLE))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Alain Cadec

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT.....	6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

**ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välisen kestävästä kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen, sen täytäntöönpanopöytäkirjan sekä mainittuun sopimukseen liitetyn kirjeenvaihdon tekemisestä
(COM(2018)0678 – C8-0000/2018 – 2018/0349(NLE))**

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (COM(2018)0678),
  - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan väliseksi kestävästä kalastusta koskevaksi kumppanuussopimukseksi, sen täytäntöönpanopöytäkirjan sekä mainittuun sopimukseen liitetyn kirjeenvaihdon (00000/2018),
  - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan ja 7 kohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C8-0000/2018),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 99 artiklan 1 ja 4 kohdan ja 108 artiklan 7 kohdan,
  - ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan suosituksen sekä kehitysvaliokunnan ja budjettivaliokunnan lausunnot (A8-0000/2018),
1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Marokon kuningaskunnan hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Yleistä

Euroopan unioni ja Marokon kuningaskunta ovat neuvotelleet uuden kestävästä kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen kahdenvälisen suhteidensa lujittamiseksi ja vuoropuhelun aloittamiseksi kalastuksen hallinnasta. Sopimus on osa laajempaa kehystä, joka perustuu vuonna 2000 voimaan tulleeseen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välisestä assosiaatiosta tehtyyn Euro–Välimeri-sopimukseen. Euroopan unionin tuomioistuin (jäljempänä ”tuomioistuin”) totesi antamissaan tuomioissa C-104/16 P ja C-266/16, ettei Länsi-Saharan alue kuulu maataloustuotteita ja kalastustuotteita koskevista vastavuoroisista vapauttamistoimenpiteistä tehdyn sopimuksen eikä kestävästä kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen soveltamisalaan.

Ensimmäinen EU:n ja Marokon välinen kalastussopimus tehtiin vuonna 1995. Osapuolet eivät kuitenkaan sopineet pöytäkirjan uusimisesta vuonna 1999. Nykyiseen, helmikuussa 2007 voimaan tulleeseen kalastuskumppanuuteen asti ei siis ollut voimassa minkäänlaista sopimusta.

Kalastuskumppanuussopimuksen ensimmäisen pöytäkirjan voimassaolo päättyi 27. helmikuuta 2011. Siinä määrättiin 36,1 miljoonan euron suuruisesta taloudellisesta korvauksesta, josta 13,5 miljoonaa euroa myönnettiin Marokon kalastuspolitiikan tukemiseen. Yhdentoista EU:n jäsenvaltion alukset saattoivat saada sopimuksen ja sen pöytäkirjan mukaisesti Marokolta kalastuslupia.

Toinen pöytäkirja, joka neuvoteltiin helmikuussa 2011 ja jota sovellettiin väliaikaisesti joulukuuhun 2011 asti, ei saanut Euroopan parlamentin hyväksyntää. Kolmannen, heinäkuussa 2014 tehdyn pöytäkirjan voimassaolo päättyi 14. heinäkuuta 2018. Marokon kanssa allekirjoitettu sopimus on muodoltaan sekasopimus, jolla mahdollistetaan eri kalalajien pyytäminen. Korvaukseksi tästä EU myöntää taloudellisen korvauksen, joka sisältää EU:n alusten pääsyn kumppanin aluevesille sekä alakohtaisen tuen.

Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio

Tuomioistuin vahvisti 27. helmikuuta 2018 antamassaan tuomiossa kalastussopimuksen ja sen pöytäkirjan, jota sovelletaan 15. heinäkuuta 2014 ja 14. heinäkuuta 2018 välisenä aikana. Tuomioistuin totesi kuitenkin seuraavaa:

”kumppanuussopimuksen 11 artiklassa oleva käsite ”Marokon alue” on ymmärrettävä samalla tavalla kuin assosiaatiosopimuksen 94 artiklassa oleva käsite ”Marokon kuningaskunnan alue”. Unionin tuomioistuin on kuitenkin jo huomauttanut, että viimeksi mainitulla käsitteellä on ymmärrettävä viitattavan maantieteelliseen alueeseen, jolla Marokon kuningaskunta käyttää täysimääräisesti kansainvälisessä oikeudessa suvereenille yksiköille tunnustettua toimivaltaa, lukuun ottamatta kaikkia muita alueita, kuten Länsi-Saharan aluetta (tuomio 21.12.2016, neuvosto v. Front Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, 95 ja 132 kohta). Tämän perusteella Länsi-Saharan alue ei kuulu kumppanuussopimuksen 11 artiklassa tarkoitetun käsitteen ”Marokon alue” piiriin.”

Tuomioistuin toteaa seuraavaksi, että kalastussopimusta sovelletaan Marokon kuningaskunnan ”suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluviin vesialueisiin”. YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaan kuitenkin vesialueet, jotka kuuluvat rantavaltion suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan, rajoittuvat pelkästään niihin sen alueen lähivesiin, jotka

kuuluvat sen aluemereen tai sen talousvyöhykkeeseen. Tuomioistuim katsoo näin ollen, että koska Länsi-Saharan alue ei kuulu Marokon kuningaskunnan alueeseen, Länsi-Saharan alueen lähivedet eivät kuulu kumppanuussopimuksessa tarkoitettuun Marokon kalastusalueeseen.

Tuomioistuim asetti tuomiossa 104-16 P kaksi ehtoa, jotka ovat Länsi-Saharan mainitseminen selkeästi ja väestön suostumuksen hankkiminen. Euroopan unionin neuvosto lisäsi kolmannen kriteerin, eli sen, että sopimuksen on hyödytettävä paikallista väestöä.

Uuden sopimuksen ja pöytäkirjan neuvottelemisen Marokon kuningaskunnan kanssa

Neuvosto on valtuuttanut komission aloittamaan neuvottelut Marokon kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen muuttamiseksi. Neuvottelujen tavoitteena on Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välisen kalastuskumppanuussopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pöytäkirjan tekeminen yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen (EU) N:o 1380/2013 ja yhteisen kalastuspolitiikan ulkoisesta ulottuvuudesta 13. heinäkuuta 2011 annetusta komission tiedonannosta (21. maaliskuuta 2018 COM (2018)0151 final) 19. maaliskuuta 2012 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti.

Sopimuksen tavoitteena on edistää kestävä ja vastuullista kalastusta ja kansainvälisen oikeuden tiukkaa noudattamista sekä varmistaa samalla EU:n ja Marokon molemminpuoliset edut. Uudessa pöytäkirjassa unionin kalastuslaivaston aluksille myönnetään pääsy sopimuksen ja voimassa olevan pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluville vesille sekä itsehallintoa vailla olevan Länsi-Saharan alueen lähivesille. Sen mukaan Länsi-Sahara myöntää unionin aluksille tarvittavat luvat.

Komissio on neuvoston valtuutuksen ohjeita noudattaen ryhtynyt neuvottelemaan Marokon viranomaisten kanssa uuden kalastussopimuksen aikaansaamiseksi. Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välinen kestävä kalastusta koskeva kumppanuussopimus parafoitiin heinäkuussa.

Tässä uudessa kestävä kalastusta koskevassa kumppanuussopimuksessa komissio mainitsee selvästi 1 artiklan h alakohdassa, että kalastusalueet ovat ”itäisen Keski-Atlantin vesialueita, jotka sijaitsevat leveyspiirien 35° 47’ 18” pohjoista leveyttä ja 20° 46’ 13” pohjoista leveyttä välillä, mukaan lukien Länsi-Saharan lähivedet, ja kattavat kaikki kalastuksenhoitoalueet.”

Uuden sopimuksen neuvottelemiseksi komissio katsoi, että maantieteellinen ulottuvuus voisi kattaa Länsi-Saharan alueen asettamatta kuitenkaan kyseenalaiseksi tuomioistuimen tuomiota, edellyttäen, että kolme ehtoa noudatetaan. Ensinnäkin sopimuksessa on määrättävä nimenomaisesti, että sitä sovelletaan Länsi-Saharan alueella. Asianomaisen väestön suostumus on saatava. Sopimuksen on hyödytettävä paikallista väestöä. Kalastuskumppanuussopimuksen tapauksessa viimeinen ehto on olennaisen tärkeä, koska yli 90 prosenttia EU:n alusten saaliista saadaan Länsi-Saharan alueen lähivesiltä¹.

Asianomaisten väestöryhmien kuuleminen

Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) ja komissio ovat kuulleet Länsi-Saharan paikallisia väestöryhmiä ja sidosryhmiä. Suurin osa vastaajista kannatti uutta kalastussopimusta ja pöytäkirjan uusimista. He korostivat kumppanuuden myönteisiä vaikutuksia paikallisen kalastusalan taloudellisen toiminnan kehittämiseen.

Jotkin tahot, kuten Polisario-rintama, jota Yhdistyneet kansakunnat pitää Länsi-Saharan

---

¹Ks. PECH-valiokunnan teettämä tutkimus kalastuksesta Andalusian Atlantin rannikolla.

kansan edustajana ja joka on rauhanprosessin osapuoli, eivät sitä vastoin halunneet osallistua kuulemiseen. Polisario-rintaman kanssa teknisistä näkökohdista käydyissä keskusteluissa kävi selväksi, että se vastustaa sopimusta periaatteesta.

Länsi-Saharan kalastusalalle koitua hyöty

Kalastusalue keskittyy Laâyounen, Boujdourin ja Dakhlan alueille. Marokkolaisten lähteiden mukaan näissä kaupungeissa toimii 141 kalanjalostusteollisuuden yritystä, jotka työllistävät suorasti tai epäsuorasti noin 90 000 henkilöä. Kalanjalostusteollisuuden toiminnan arvoksi lasketaan noin 4,9 miljardia dirhamia (noin 450 miljoonaa euroa), joista viennin osuus on 2,6 miljardia dirhamia (noin 240 miljoonaa euroa) (noin 60 prosenttia viennistä suuntautuu EU:hun).

Kalastusala ja kalanjalostusteollisuus ovat kyseisellä alueella suurimmat työllistäjät ja samalla myös tärkeimmät vientialat. Kalastusalan työpaikat kuitenkin keskittyvät edelleen itse kalastukseen, koska tuotteiden paremman hyödyntämisen mahdollistavia jalostusvälineitä ei ole tarpeeksi. Kalastusala on näin ollen yksi Länsi-Saharan eniten kasvu- ja työllistämispotentiaalia sisältävistä aloista.

EU on myötävaikuttanut kalanjalostusteollisuuden toiminnan kehittämiseen Länsi-Saharassa. EU:n ja Marokon välisen kalastuskumppanuussopimuksen pöytäkirjan alakohtaista tukea koskevien määräysten mukaisesti EU on myös rahoittanut useita toimia, kuten sellaisten infrastruktuurien ja välineiden rakentamista, joiden ansiosta kalanjalostusteollisuuden kilpailukykyä ja työllisyyttä voidaan parantaa.

Sopimuksen ja pöytäkirjan pääpiirteet

Osapuolet sopivat, että unionin alukset saavat pyytää ainoastaan merioikeusyleissopimuksen 62 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun sallitun saaliin ylimäärän, joka on määritelty selkeästi ja avoimesti käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen perusteella. Osapuolet tekevät yhteistyötä seuratakseen kalastusalueen kalavarojen tilan kehitystä. Sitä varten on sovittu perustettavaksi tieteellinen sekakomitea, joka kokoontuu kerran vuodessa vuoroin unionissa, vuoroin Marokossa.

Osapuolet hyväksyvät tieteellisen komitean kokouksen päätelmien ja parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen perusteella yhteisestä sopimuksesta toimenpiteitä kalavarojen kestävän hoidon turvaamiseksi.

Kesto

Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi, mutta pöytäkirjaa sovelletaan neljän vuoden ajan pöytäkirjan voimaantulosta tai tapauksen mukaan pöytäkirjan väliaikaisen soveltamisen alkamisesta.

Kalastusmahdollisuudet

- a) luokka ”pohjoisen alueen perinteinen pienimuotoinen pelaginen nuottakalastus”: 22 alusta, jäljempänä ’luokka 1’;
- b) luokka ”pohjoisen alueen perinteinen pienimuotoinen pohjasiimakalastus”: 35 alusta, jäljempänä ’luokka 2’;
- c) luokka ”eteläisen alueen perinteinen pienimuotoinen vapa- ja siimakalastus”: 10 alusta, jäljempänä ’luokka 3’;

- d) luokka ”eteläisen alueen pohjatrouli- ja pohjasiimakalastus”: 16 alusta, jäljempänä ’luokka 4’;
- e) luokka ”tonnikalan perinteinen pienimuotoinen vapakalastus”: 27 alusta, jäljempänä ’luokka 5’;
- f) luokka ”teollinen pelaginen kalastus pelagisella tai semipelagisella trootilla ja kurenuotilla”: vuotuinen kiintiö:
  - i) 85 000 tonnia ensimmäisenä soveltamisvuonna, 18 alusta,
  - ii) 90 000 tonnia toisena soveltamisvuonna, 18 alusta,
  - iii) 100 000 tonnia kolmantena ja neljäntenä soveltamisvuonna, 18 alusta, jäljempänä ’luokka 6’.

Taloudellinen korvaus

1. Pöytäkirjan arvioitu vuotuinen kokonaisarvo on:

1.1. 48 100 000 euroa ensimmäisenä soveltamisvuonna. Tämä kokonaissumma jakautuu seuraavasti:

a) 37 000 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena jakautuen seuraavasti:

i) 19 100 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena unionin alusten pääsystä kalastusalueelle;

ii) 17 900 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisena alakohtaisena tukena;

b) 11 100 000 euroa, joka vastaa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen, alusten omistajien suoritettavaksi kuuluvien maksujen arvioitua määrää.

1.2. 50 400 000 euroa toisena soveltamisvuonna. Tämä kokonaissumma jakautuu seuraavasti:

a) 38 800 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena jakautuen seuraavasti:

i) 20 000 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena unionin alusten pääsystä kalastusalueelle;

ii) 18 800 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisena alakohtaisena tukena;

b) 11 600 000 euroa, joka vastaa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen, alusten omistajien suoritettavaksi kuuluvien maksujen arvioitua määrää.

1.3. 55 100 000 euroa kolmantena ja neljäntenä soveltamisvuonna. Tämä kokonaissumma jakautuu seuraavasti:

a) 42 400 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena jakautuen seuraavasti:

i) 21 900 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna taloudellisena korvauksena unionin alusten pääsystä kalastusalueelle;

ii) 20 500 000 euroa kalastussopimuksen 12 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisena alakohtaisena tukena;

b) 12 700 000 euroa, joka vastaa sopimuksen 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen, alusten omistajien suoritettavaksi kuuluvien maksujen arvioitua määrää.